

๒๕๕๓-๒๕๕๖

๔๔ ปี เครื่องหมายการค้าไทย

นายเวิก ไลแมน

ประธานบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่พัฒนาธรรมาองค์กร
บริษัท ดิลลิคแอนด์กิบบิโนส์ จำกัด

“เครื่องหมายการค้าจดทะเบียนนั้นแม้จะเป็นทรัพย์สินไม่มีตัวตน แต่เป็นทรัพย์สินที่สำคัญที่สุดประเภทหนึ่งที่ธุรกิจพึงจะมีได้ เครื่องหมายการค้าอาจมีมูลค่ามหาศาลและมักจะดำรงอยู่ยาวนานเกินอายุขัยเจ้าของรายแรก โดยสืบทอดความเป็นเจ้าของต่อกันมาหลายต่อหลายรุ่น”

การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็นสิ่งสำคัญต่อการประกอบธุรกิจในประเทศไทย หากเครื่องหมายการค้าไม่ได้รับการจดทะเบียนย่อมไม่อาจรับประกันได้ว่าเจ้าของเครื่องหมายจะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายของตน เครื่องหมายการค้าจดทะเบียนนั้นแม้จะเป็นทรัพย์สินไม่มีตัวตน แต่เป็นทรัพย์สินที่สำคัญที่สุดประเภทหนึ่งที่ธุรกิจพึงจะมีได้ เครื่องหมายการค้าอาจมีมูลค่ามหาศาลและมักจะดำรงอยู่ยาวนานเกินอายุขัยเจ้าของรายแรก โดยสืบทอดความเป็นเจ้าของต่อกันมาหลายต่อหลายรุ่น สำหรับบริษัทส่วนใหญ่แล้ว มูลค่าหลักของธุรกิจอยู่ที่ตราสินค้า (brand) เนื่องจากผู้บริโภคจะตัดสินใจซื้อโดยอาศัยความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าหรือบริการ ซึ่งความเชื่อมั่นดังกล่าวมักเกิดจากค่าความนิยม (goodwill) ที่ก่อตัวขึ้นจากเครื่องหมายการค้าที่ใช้เป็นที่หมายกับสินค้าหรือบริการนั้น ๆ นั่นเอง จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้าของตนอย่างเต็มที่เท่าที่จะทำได้ตามกฎหมายแต่ละประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศ มิฉะนั้นเจ้าของเครื่องหมายอาจต้องสูญเสียสิทธิแต่ผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้า นั้น และอาจไม่มีสิทธิหวนกลับมาให้ผู้อื่นนำเครื่องหมายการค้าใช้เครื่องหมายของตนไปใช้โดยมิชอบอีกด้วย

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะส่งผลให้มีสินค้าและบริการหลั่งไหลเข้ามามากขึ้น ซึ่งจะเป็นโอกาสที่ดียิ่งสำหรับธุรกิจไทย และธุรกิจระหว่างประเทศในการที่จะเติบโตในภูมิภาคนี้ จึงต้องมีการคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้ามากขึ้นในประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ

ด้วยเหตุที่การสร้างตราสินค้า (branding) มีการพัฒนาและความสลับซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาที่สอดคล้องกันไปในเรื่องเครื่องหมายการค้า อันพึงรับจดทะเบียนได้ตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าด้วย มิขยายความคุ้มครองถึงเครื่องหมายสามมิติ (รูปร่างรูปทรงของวัตถุ) และกลุ่มของสีด้วย และในอนาคตกฎหมายเครื่องหมายการค้าจะให้ความคุ้มครองสื่อประเภทอื่น ๆ เช่น กลิ่นและเสียงด้วย

การทำให้ประชาชน โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) สามารถเข้าถึงระบบเครื่องหมายการค้าได้ง่ายขึ้นเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญาสามารถทำได้โดยการปรับปรุงระบบให้ทันสมัย ด้วยการนำระบบจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าออนไลน์มาใช้ โดยให้ผู้ยื่นคำขอสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนผ่านระบบออนไลน์ได้โดยไม่ต้องมายื่นคำขอด้วยตนเองที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการรับจดทะเบียนเครื่องหมายได้มากขึ้น